

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 527/2019-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. decembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Havlík advokátska kancelária s. r. o., Damborského 13, Nitra, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Havlík, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom V uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 2 R 2/2019 z 24. júla 2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 2 R 2/2019 z 2. augusta 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] prijíma na ďalšie konanie.

2. Návrhu na odklad vykonateľnosti výroku V uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 2 R 2/2019 z 24. júla 2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 2 R 2/2019 z 2. augusta 2019 **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) výrokom V uznesenia Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 R 2/2019 z 24. júla 2019 v spojení s opravným uznesením okresného súdu sp. zn. 2 R 2/2019 z 2. augusta 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka je zahraničným veriteľom obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]; skrátený názov: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „dlžník“).

3. Uznesením okresného súdu sp. zn. 2 R 2/2019 z 21. mája 2019, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku (ďalej len „obchodný vestník“) 27. mája 2019, bolo voči dlžníkovi začaté reštrukturalizačné konanie.

4. Uznesením okresného súdu sp. zn. 2 R 2/2019 z 10. júna 2019 zverejneným v obchodnom vestníku 14. júna 2019 bola povolená reštrukturalizácia dlžníka a bol ustanovený správca dlžníka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „správca“). Zároveň okresný súd uložil správcovi povinnosť bez zbytočného odkladu individuálne informovať o začatí hlavného insolvenčného konania známych veriteľov dlžníka, ktorí majú svoj obvyklý pobyt, bydlisko alebo registrované sídlo v inom členskom

štáte Európskej únie ako v Slovenskej republike, spôsobom v zmysle čl. 54 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (ďalej len „nariadenie o insolvenčnom konaní“).

5. Listom z 24. júna 2019 správca informoval sťažovateľku, že sa proti dlžníkovi začalo insolvenčné konanie v inom členskom štáte a vyzval sťažovateľku na prihlásenie pohľadávky voči dlžníkovi do reštrukturalizačného konania. V bode 4 predmetnej výzvy správca upovedomil sťažovateľku o spôsobe podávania prihlášky, pričom jedným zo spôsobov podávania prihlášky uvedených správcom v dokumente zaslanom sťažovateľke bol spôsob podania prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy na webovom sídle [‘https://www.slovensko.sk’](https://www.slovensko.sk).

6. Právny zástupca sťažovateľky prihlásil pohľadávku sťažovateľky v sume 52 127,23 € z titulu neuhradených faktúr elektronicky prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy na webovom sídle [‘https://www.slovensko.sk’](https://www.slovensko.sk) do elektronickej stránky správcu prostredníctvom služby poskytnutej portálom priamo v elektronickej schránke správcu, a to podávania prihlášky pohľadávky, podpísanú platným elektronickým podpisom podľa vnútroštátnej úpravy, teda kvalifikovane v zmysle platnej právnej úpravy vnútroštátneho a únieového práva, ako aj v zmysle pokynov správcu. Prihláška bola vyplnená správne, obsahovala všetky zákonom stanovené prílohy a bola podpísaná platným elektronickým podpisom. Prihláška sťažovateľky bola správcovi doručená 11. júla 2019.

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že niekoľkokrát písomne žiadala správcu o vydanie potvrdenia, že jej pohľadávka bola zapísaná do zoznamu pohľadávok v zmysle § 122 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), a to žiadosťou zaslanou do elektronickej schránky správcu, ako aj prostredníctvom mailu. Od podania prihlášky sa sťažovateľka (prostredníctvom právneho zástupcu) neustále snažila so správcom spojiť aj telefonicky, no bezúspešne. Správca na uvedené mailové ani elektronické žiadosti až do zverejnenia napadnutého uznesenia nereagoval.

8. Okresný súd napadnutým uznesením určil, že na podanie sťažovateľky doručené správcovi 11. júla 2019 sa neprihliada ako na prihlášku. Okresný súd odôvodnil tento výrok v bode 13 napadnutého uznesenia, kde sa uvádza: „*V zmysle ustanovenia § 29 ods. 1 ZKR prihláška musí byť podaná na predpísanom tlačive a musí obsahovať základné náležitosti, inak sa na prihlášku neprihliada. Vzhľadom na skutočnosť, že podania - prihlášky veriteľov č. 1,4,5,9,13 neboli podané na predpísanom tlačive, ktoré je ustanovené v prílohách vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 súd má za to, že sa na takéto prihlášky neprihliada.*“

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že prihláška pohľadávky veriteľa je v podmienkach reštrukturalizácie dlžníka zákonnou formou uplatnenia práva na prístup k súdu, ktoré je imanentnou súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že je zahraničnou právnickou osobou, a preto sa na konanie primárne aplikuje nariadenie o insolvenčnom konaní. V tejto súvislosti sťažovateľka uvádza: „*V zmysle Nariadenia použitie štandardného formulára na prihlasovanie pohľadávok nie je povinné (čl. 55 ods. 4 Nariadenia).*

V zmysle čl. 53 Nariadenia, každý zahraničný veriteľ môže prihlásiť svoje pohľadávky do insolvenčného konania prostredníctvom akýchkoľvek komunikačných prostriedkov, ktoré sú prípustné podľa práva štátu, v ktorom sa začalo konanie.“

10. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že využila právnu a zákonnú možnosť uplatniť si svoje pohľadávky voči veriteľovi v súlade s právnou úpravou zakotvenou v zákone o konkurze a reštrukturalizácii, ako aj v nariadení o insolvenčnom konaní. Okresný súd vydaním napadnutého uznesenia nezákonným spôsobom poškodil sťažovateľku ako veriteľa na jej právach voči dlžníkovi, a to tým, že jej znemožnil výkon práv a povinností v súlade s riadne a včasne podanou prihláškou do reštrukturalizačného konania.

11. K porušeniu práva na rovnosť v konaní podľa § 47 ods. 3 ústavy sťažovateľka uvádza: « *Zároveň, reštrukturalizačné konanie je v jeho určitých fázach konaním sporovým.*

...,V prípade pochybností, či bola prihláška podaná riadne a včas, súd rozhodne kedykoľvek na návrh správcu o tom, či sa na prihlášku prihliada. Správca je povinný k návrhu priložiť prihlášku veriteľa. Konanie by malo prebiehať ako sporové...Veriteľ dotknutej pohľadávky sa musí mať možnosť vyjadriť k návrhu správcu.“ Sťažovateľ nebol upovedomený o podaní návrhu správcu [REDACTED] na Okresný súd Prešov a nebol vyzvaný na vyjadrenie sa k tomuto návrhu. S ohľadom na uvedené bolo porušené právo Sťažovateľa na rovnosť účastníkov v konaní zakotvené v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.»

12. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej náležom takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd; na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom V. uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 2R/2/2019 zo dňa 24.7.2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 2R/2/2019 zo dňa 2.8.2019 p o r u š e n é b o l i .

II. Výrok V. uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 2R/2/2019 zo dňa 24.7.2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 2R/2/2019 zo dňa 2.8.2019 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie.

III. Sťažovateľovi s a p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 52.127,23 Eur, ktoré j e Okresný súd Prešov p o v i n n ý zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Okresný súd Prešov j e p o v i n n ý uhradiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.286,24 Eur vrátane DPH na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

13. Sťažovateľka vzhľadom na hroziaci vznik závažnej ujmy v dôsledku pokračovania reštrukturalizácie dlžníka bez účasti sťažovateľky ako veriteľa navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť výroku V uznesenia okresného súdu sp. zn. 2 R 2/2019 z 24. júla 2019 v spojení s opravným uznesením okresného súdu sp. zn. 2 R 2/2019 z 2. augusta 2019.

14. V súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) rozvrhu práce bola prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

II.

Relevantná právna úprava

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

17. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je

s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

18. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

19. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

20. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

21. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

22. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a zisťoval pritom, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

23. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie (bod 1 výroku uznesenia).

24. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

III.2 K návrhu na odklad vykonateľnosti výroku V napadnutého uznesenia okresného súdu

25. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

26. V súvislosti s návrhom na odklad vykonateľnosti V výroku napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd uvádza, že pod sp. zn. IV. ÚS 141/2019 sa ústavným

súdom vedie konanie na základe ústavnej sťažnosti spoločnosti [REDACTED]

[REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 2 R 2/2019-379 z 24. júla 2019.

27. Uznesením ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 141/2019 z 20. novembra 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. decembra 2019, bola ústavná sťažnosť spoločnosti [REDACTED] prijatá na ďalšie konanie a zároveň ústavný súd rozhodol o odklade vykonateľnosti uznesenia okresného súdu č. k. 2 R 2/2019-379 z 24. júla 2019 do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej.

28. Vzhľadom na uvedené stratil návrh sťažovateľky na odklad výroku V napadnutého uznesenia okresného súdu svoje opodstatnenie, keďže uznesením ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 141/2019 z 20. novembra 2019 bola odložená vykonateľnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia okresného súdu vrátane výroku V. Z uvedeného dôvodu ústavný súd návrhu sťažovateľky na odklad vykonateľnosti V výroku napadnutého uznesenia nevyhovел (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 17. decembra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu